

Plan mot kränkande behandling

Solstrålens förskola

Ansvarig rektor: Camilla Garefelt Kåveland

Giltighetstid: 2023-11-30 – 2024-11-25

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn och elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en plan mot kränkande behandling är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

På Solstrålens förskola ska det råda en positiv atmosfär där alla känner att de är lika mycket värda, där alla blir sedda och bekräftade. Vi vill att barn som vuxna ska känna en tillhörighet på vår förskola och därför hälsar vi på varandra och möter varandra med respekt. Alla som arbetar på Solstrålen ska ha ett medvetet pedagogiskt förhållningssätt.

På Solstrålens förskola anser vi att språket är viktigt då det ligger till grund för hur man kommunicerar med varandra så att konflikter och missförstånd undviks.

Det är av stor vikt att dela in barnen i mindre grupper för att alla ska kunna genomföra aktiviteter utan att bli störda samt att barnen ska få mer talutrymme och utveckla sitt språk. Vi jobbar med att alla pedagoger ska ha alternativa kommunikationsmöjligheter för att de ska kunna kommunicera med alla barn.

Vi värnar om barnens trygghet och integritet med respekt och transparens.

Vi håller barnintervjuer en gång per år för att få barnens delaktighet i vår plan mot kränkande behandling. Detta görs i grupp eller som enskild intervju beroende på vad som passar barnen bäst. Intervjun görs av barnens pedagoger som de känner trygghet och tilltro till.

3. Kartläggning av risker

Vi har synliggjort områden utomhus på våra gårdar där barnen hittat ”hemliga rum” där de kan leka utan att vuxna har samma insyn i vad som pågår.

Vi behöver bli bättre på att positionera oss så att barnens lek inte kan innebära kränkande behandling.

Risk/riskområde	Underlag som identifierat risk (gärna flera källor)	Antagande om orsak(er)
Fri lek utomhus i obebakade områden	Pedagoger och vårdnadshavare	Barnen vill gärna kunna leka utan att alltid ha vuxna närvarande. Det är dock i den leken som det kan uppstå situationer som vi inte

		är medvetna om.
--	--	-----------------

4. Utvärdering av genomförda insatser

Planerad insats	Resultat av insatsen	Utvärdering av insatsen
Observera den fria leken utomhus	Vi kunde se att de lite äldre barnen gärna hittar de dolda ställena där de kan leka utan vuxen närvarande.	Barnen har ett behov av att kunna leka för sig själva och de måste vi respektera samtidigt som vi vill säkerställa att det sker på ett sätt som inte innebär någon form av kränkande behandling eller att ett barn skadar sig.
Observera den fria leken inomhus	Inomhus är det mer planerade aktiviteter vilket gör att den fria leken inte får lika stort utrymme. När den sker så finns oftast en vuxen i närheten.	Vikten av att dela in barnen i små grupper när vi arbetar inomhus känns fortsatt viktig. De mindre grupperna gör att aktiviteterna är undervisning och att varje barn synliggörs.

Uppföljning ska ske under våren i samband med barnråd och under hösten i samband med intervjuer.

5. Handlingsplan: mål och åtgärder

Mål med åtgärden	Konkreta åtgärder	Effekter som vi vill uppnå med åtgärden
Trygg miljö där barnen kan leka och utvecklas i samspel.	Närvarande vuxna.	Inga möjligheter till så kallad maktlek eller kränkningar
Synliggöra varje individ och skapa förutsättningar för lärande och utveckling.	Dela barnen i mindre grupper både inomhus och utomhus.	Stärka självkänslan hos barnet. Synliggöra individen och ge bra förutsättningar för det livslånga lärandet.
Dialog och kommunikation för en bra arbetsmiljö på förskolan.	Vi påminner varandra om någon uppträder på ett sätt som inte är acceptabelt. Vi har en öppen dialog utifrån överenskommelser.	Professionella pedagoger som är bidragande till en bra arbetsmiljö för varandra och barnen.

6. Delaktighet

På APT har vi lyft vilka var vi kan se att det finns risker när det gäller likabehandlingsarbete. Utifrån det så har vi utformat planen mot kränkande behandling. Planen är att barnen ska ha barnråd i april om hur barnen trivs på förskolan, hur lärmiljön är ute och inne på förskola och hur man är en bra kamrat. Detta ger barnen möjlighet att uttrycka vilka områden som de anser viktiga.

Barnintervjuer ska genomföras i oktober av de avdelningar som har barn som språkligt kan uttrycka sig.

Vi tar upp frågan om lärmiljö och kamratskap vid dessa tillfällen. Det är även en levande diskussion i vardagen när det uppstår konflikter och kan diskuteras på pedagogiska träffar eller APT. Vi lyfter alltid för varandra om vi får några funderingar från vårdnadshavare när det gäller vårt arbete mot kränkande behandling och barnens trygghet.

7. Förankring

Planen mot kränkande behandling ska ligga på förskolans hemsida, tillgänglig för vårdnadshavare att läsa.

Den ligger på förskolans drive så alla pedagoger ha tillgång till den.

8. Rutiner för akuta situationer

- Det är mycket viktigt att **alla** anställda tar signaler om trakasserier och kränkande behandling på allvar och agerar snabbt.
- Vid kännedom om att ett barn blivit utsatt för kränkning, trakasserier eller diskriminering av ett barn eller vuxen skall detta förhindras och omgående anmälas till rektor.
- Rektor informerar i sin tur huvudman och dokumenterar/rapporterar in i STELLA systemet.
- Rektor ansvarar för att skyndsamt starta en utredning om vad som skett och vidta utredning och åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar.
- Alla anställda inom barn- och utbildningsförvaltningen har handlingsplikt och skyldighet att agera. Nu inträder utrednings- och åtgärdsskyldigheter.
- En kartläggning/utredning görs. Rektor är delaktig i kartläggning/utredning.

Rutiner när barn kränker barn

- Den som upptäcker eller får vetskap om händelsen reder ut situationen med barnen.
- Misstanke om kränkning ska alltid förmedlas till rektor.
- Föräldrar informeras vid hämtning och lämning. Om sammanhanget kräver ett mer formellt möte med vårdnadshavare så ordnas det.
- Rektor anmäler in händelsen i STELLA och utreder vad som skett och vidtar de åtgärder som anses nödvändiga.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar barn

- Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets vårdnadshavare.
 - Skyndsamt anmälan till STELLA systemet. Utöver det inträder också utrednings- och åtgärdsskyldighet.
-

Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

- **Kön**

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet, det vill säga tillhörande kvinnligt eller manligt kön. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön.

- **Könsöverskridande identitet eller uttryck**

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

- **Etnisk tillhörighet**

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Skolan/förskolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- **Religion eller annan trosuppfattning**

Skolan/förskolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddhism, ateism eller agnosticism.

- **Funktionsnedsättning**

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller begåvningsmässiga och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel- och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. *Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshinder.*

- **Sexuell läggning**

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuellitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- **Ålder**

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom att likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäliga tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet *sexuella trakasserier* innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Anm.: Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan till exempel ske genom skolans regler, undervisning och läroböcker.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

• Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

• Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

• Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

• Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer..